

Vlaanderen
is diervriendelijk

Huisdierwijzer fret

Mustela putorius furo

DEPARTEMENT
OMGEVING

vlaanderen.be/huisdierinfo

INHOUD

1 Overzicht 3
2 Natuurlijk gedrag en behoeften 4
3 Huisvesting en verzorging 4
3.1 Huisvesting 4
3.1.1 Gezelschap 4
3.1.2 Verblijf 5
3.1.3 Toiletbak 6
3.1.4 Vrij in huis of tuin lopen 6
3.1.5 Verrijking 7
3.2 Voeding 7
3.3 Verzorging 8
4 Gedrag en omgang met het dier 8
5 Gezondheid 9
5.1 Voortplanting en bijhorend gedrag 9
5.2 Meest voorkomende gezondheidsproblemen 10
6 Aankoop of adoptie 11
7 Kosten 12

1 OVERZICHT

Voer

Ik ben een echte vleeseter. Geef me speciaal frettenvoer of prooidieren. Katten- of hondenvoeding is niet geschikt.

Op eigen benen

Het beste ga ik pas naar een nieuwe eigenaar als ik tenminste 8 à 10 weken oud ben. Van mijn familie leer ik alle sociale vaardigheden.

Gezelschap

Ik ben van nature geen groepsdier. Je kan me wel samen houden met soortgenoten, maar dat hangt af van eerdere ervaringen.

Jachtinstinct

Ik ben van nature een jager. Pas op met andere huisdieren zoals konijnen, kippen of andere kleine dieren!

Verblijf

Ik ben een actief en nieuwsgierig dier en heb een grote kooi nodig. Laat me dagelijks loslopen in een ren binnens- of buitenshuis zodat ik mijn energie kwijt kan.

Inentingen & paspoort

Ik moet jaarlijks gevaccineerd worden tegen hondenziekte. Als ik de grens overga, heb ik een paspoort en rabiësvaccinatie nodig.

Sterilisatie of hormonen

Ik moet gesteriliseerd worden of een hormoonbehandeling krijgen om een uitputtende loopsheid te voorkomen.

2 NATUURLIJK GEDRAG EN BEHOEFTEN

De tamme fret (*Mustela putorius furo*) behoort net zoals de bunzing en nerts tot het geslacht van de kleine marterachtigen (*Mustela*). Deze diersoort is reeds duizenden jaren gedomesticeerd en komt niet voor in het wild. Vroeger hielp de tam gemaakte wilde voorouder, de bunzing, om de graanschuren en ander voedsel vrij te houden van knaagdieren zoals ratten en muizen. De fret wordt ook gebruikt bij de jacht en jaagt konijnen uit hun holen door zich met zijn lange, lenige lijf in de holen te wurmen. Het jagen met fretten wordt ook wel “fretteren” genoemd. Het fretteren mag niet zomaar, je hebt er een jachtvergunning voor nodig. De laatste decennia is de tamme fret vooral geliefd als huisdier.

De fret is een strikte vleeseter en overwegend solitair. Het dier slaapt per dag zo’n 12 tot 16 uur en houdt van beschutte verstop- en slaapplekken. Hij is het meest actief tijdens de schemeruren. Mannelijke fretten worden tussen de 900 tot 2700 g en zijn meestal groter dan hun vrouwelijke soortgenoten, die tussen de 300 tot 1100 g wegen. De tamme fret kan diverse kleuren hebben zoals wildkleur, sandy en albino (wit met rode ogen). Er zijn ook fretten met speciale kleuren zoals wit met donkere of blauwe ogen, chocolade, panda,… maar deze speciale kleuren worden geassocieerd met aangeboren afwijkingen zoals bijvoorbeeld erfelijke doofheid. Je hebt fretten met kort haar, maar ook langharige dieren komen voor, deze worden angora genoemd.

Fretten communiceren via het maken van geluiden en lichaamshoudingen en door het verspreiden van geur. Hun geurvermogen is veel beter ontwikkeld dan hun gezichtsvermogen. Fretten herkennen bekende soortgenoten door middel van de geur. Een fret kan mits een goede verzorging en gepaste huisvesting tot tien jaar worden, maar wordt gemiddeld zes à acht jaar oud.

Indeling in het dierenrijk

Rijk	*Animalia* (dieren)
Stam	*Chordata* (chordadieren)
Klasse	*Mammalia* (zoogdieren)
Orde	*Carnivora* (roofdieren)
Familie	*Mustelidae* (marterachtigen)
Geslacht	*Mustela*
Soort	*Mustela putorius furo*

3 HUISVESTING EN VERZORGING

3.1 HUISVESTING

3.1.1 Gezelschap

Een fret is van oorsprong een solitair dier en bovendien erg territoriaal en dus agressief tegenover onbekende soortgenoten. De meeste fretten kan je daarom zonder problemen alleen houden, al zijn ze door de domesticatie wel socialer geworden. Fretten samenhouden is niet vanzelfsprekend, maar veel hangt af van de

eerdere ervaringen en aangeboren eigenschappen van de fret. Dieren die bijvoorbeeld samen met andere fretten opgroeiden, kunnen elkaars gezelschap waarderen en ook heel graag samen spelen. Een dier dat altijd alleen gehouden is, kan moeilijk een nieuwe fret accepteren. Een groep van maximaal twee of drie fretten kan lukken als je een goeie match vindt, bijvoorbeeld bij dieren die elkaar al vooraf kenden.

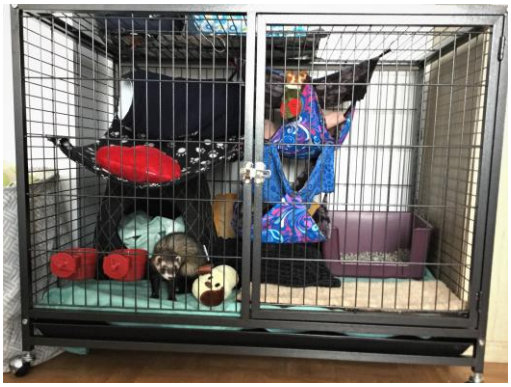
De combinatie van één mannelijke, gecastreerde fret en één vrouwelijke, gesteriliseerde fret of twee gecastreerde mannelijke dieren gaat het beste. Wees alert, want samenleven kan erg stresserend zijn voor fretten. Soms lijkt het alleen maar of ze het goed samen kunnen vinden, maar in werkelijkheid gedogen ze elkaar alleen maar, en zijn liever alleen. Door de sociale stress kunnen ze gezondheidsproblemen krijgen en zelfs sterven! Besteed daarom aandacht aan stress-gerelateerde gedragsproblemen zoals angst, agressie, zelfverminking, onzindelijkheid of haaruitval. Sommige dieren gedragen zich ook teruggetrokken.

Als je meerdere fretten houdt, dan is het heel belangrijk om elk dier een eigen territorium te geven, bijvoorbeeld door voor elk van hen een eigen kooi te geven als hoofdverblijf. Ieder dier heeft zodoende een eigen toiletbak en voerplaats. Als fretten elkaar niet mogen en je wilt toch meerdere dieren houden, zet de kooien dan in aparte kamers. Als de fretten het goed met elkaar kunnen vinden, dan kan je de kooien naast elkaar of in dezelfde ruimte zetten.

Fretten kunnen soms wel bij katten en honden gehouden worden, afhankelijk van de individuele combinatie. Hou contact tussen fretten en andere diersoorten en tussen fretten en kinderen altijd in de gaten. Laat fretten absoluut niet bij kippen, konijnen of andere kleine dieren. Ze hebben een groot jachtinstinct en kunnen in enkele minuten een hele groep konijnen doden.

3.1.2 Verblijf

Dit onderzoekende en actieve dier heeft zowel een groot verblijf als dagelijks vrije uitloop nodig. De kooi moet tenminste 200 x 100 x 100 cm (lengte x breedte x hoogte) zijn voor één à twee dieren. Per bijkomend dier moet je minstens 0,5 m^2 extra voorzien. Omdat een fret graag veel loopruimte heeft, is een groot grondoppervlak belangrijker dan de hoogte. Verdiepingen worden echter wel gebruikt. Het frettenverblijf dient vooral als een slaap- en rustplek, fretten bewegen graag buiten het verblijf.

Een fret kan zowel binnen als buiten gehouden worden. Binnen is een traliekooi met een plastic onderkant het meest geschikt. Zorg er wel voor dat de afstand tussen de tralies voldoende klein is om ontsnappingen te voorkomen (< 2,5 cm). Dichte kooien zoals van glas zijn absoluut ongeschikt omdat deze door de weinige ventilatie algauw te muf of te warm kunnen worden. Daarnaast voorzie je dagelijks extra vrije uitloopmomenten op een veilige manier in de woonkamer of in een grote ren in de tuin.

Als je het dier buiten houdt, dan kan je gebruik maken van een ren met nachtverblijf, zoals een groot konijnen- of kippenhok. Het is belangrijk om het hout of de bodem te behandelen zodat de urine er niet door kan dringen. Het verblijf moet je bovendien goed kunnen schoonmaken.

In het verblijf moeten de volgende dingen aanwezig zijn:

- een waterfles of -bak

- een voerbak
- een schuilhok met een kleine ingang, zodat de fret zich kan verstoppen
- een hangmat of verhoogde slaap- en uitkijkplek
- een toiletbak per dier, zoals een kleine open kattenbak met stofvrij kattenbakgrit
- speelgoed zoals katten- en hondenspeelgoed
- wanneer een fret buitenshuis wordt gehouden, heeft hij een warm nachthok nodig

Omdat fretten weinig zweetklieren hebben, kunnen ze slecht tegen de hitte. Zet de kooi of de ren dan ook nooit in de volle zon. De ideale omgevingstemperatuur is 15 tot 21 °C. Volg de temperatuur vooral in de zomer goed op, want als de temperatuur hoger is dan 29 °C, dan kan het de dieren fataal worden. Binnenshuis kunnen fretten last hebben van het geluid van de televisie en de radio of als er gerookt wordt.

Bodemmateriaal is niet strikt noodzakelijk, behalve in hun toiletbak. Door hun gevoelige luchtwegen is stofrijk bodemmateriaal zoals zaagsel of stoffig stro sowieso niet aangeraden. Eventueel kan je de bodem bedekken met doeken. Fretten slapen erg veel, tot wel 12 à 16 uur per dag en daarom hebben ze beschutte plaatsen nodig om te slapen en rusten. De voorkeur gaat uit naar een speciale frettenslaapzak, een klein huis of kist met dekens en veel doeken. Richt de kooi verder in met verrijkingsmateriaal zoals katten- en hondenspeelgoed en hangmatten.

3.1.3 Toiletbak

De fret is van nature zindelijk en kan net als een kat op een toiletbak gaan. Zet die toiletbak vast of het dier gaat ermee aan de haal. Plaats hem minstens 1,5 m van de voeder- en slaapplek. Eten in de buurt van uitwerpselen vindt het dier onsmakelijk en kan voor gezondheidsproblemen zorgen. Een laag van 2 tot 5 cm niet-stoffig kattengrit in de toiletbak is voldoende. Uit de toiletbak moeten dagelijks de uitwerpselen en urine geschept worden, zodat je fret de toiletbak blijft gebruiken. Weet dat fretten behoorlijk kunnen ruiken. Regelmatig schoonmaken kan de geurhinder beperken. Met meerdere fretten is het erg belangrijk minstens één toiletbak per fret te voorzien. Fretten zijn territoriaal en soms zal één fret de toiletbak opeisen, waardoor het andere dier noodgedwongen onzindelijk wordt. Dit geeft veel stress.

3.1.4 Vrij in huis of tuin lopen

De fret moet dagelijks minstens twee uur in het huis of de tuin kunnen loslopen. De tijd buiten het hok geeft het dier de nodige beweging en afwisseling. Het is een hele opgave om het huis en/of de tuin veilig te maken zodat de fret niet kan ontsnappen.

Binnenshuis kan je voor je fret een aparte kamer voorzien. Om een kamer veilig te maken, let je er vooral op dat het dier niet kan ontsnappen, werk je de elektriciteitsdraden weg en span je gaas over de plantenbakken. Voorzie een toiletbak, een veilige schuilplek en lekkere slaapplaatsen en zet de kooi open zodat de fret zelf terug kan. Forceer niets: het is belangrijk dat het dier zelfstandig in en uit de kooi kan, zodat het op tijd weer rust of veiligheid kan opzoeken. Vergeet niet dat fretten hun territorium markeren, ze zullen dit dus niet enkel doen in de hoeken van hun kooi, maar ook in de huiskamer.

De hele tuin ‘fretproof’ maken is bijna onmogelijk, tenzij je een volledig ommuurde tuin hebt. Fretten zijn

ondernemend en slim, en ze zien ontsnappingsmogelijkheden tussen spleten van schuttingen, langs struiken en bomen, en als het moet graven ze zich een weg onder de omheining. Het is daarom beter om een gedeelte van de tuin af te zetten of een ren te voorzien. Maak de randen minstens 60 cm hoog en graaf ze 40 cm diep in, want fretten vinden graven zeer leuk. Een zandbak vinden ze daarom fantastisch! Een fret die buiten in de kooi in slaap valt, laat je beter rustig doorslapen. Zet hem niet terug in zijn kooi, anders zal het dier de volgende keer proberen wakker te blijven om niet terug te hoeven. Hierdoor worden ze hyperactief, terwijl de tijd buiten de kooi juist voor meer rust zou moeten zorgen.

3.1.5 Verrijking

Deze zeer exploratieve, energieke dieren hebben een boeiende omgeving nodig en de mogelijkheid om op onderzoek uit te gaan. Verrijking helpt daarom tegen afwijkend gedrag en verveling. Ze kan bestaan uit een variatie in voeding, speelgoed en loslopen.

Wissel af met spullen waar ze mee mogen spelen, zoals honden- of kattenspeelgoed, buizen, dingen die ritselen zoals verpakkingsmateriaal, papieren snippers, een bak met zand of aarde om in te graven, een teil met een bodem water,… Schuimmateriaal, zoals een spons of isolatiemateriaal, mag je niet geven, omdat ze dat kunnen inslikken. Sommige fretten knagen ook op rubberen hondenspeelgoed. Dit kan leiden tot darmverstopping en geef je daarom beter niet.

Verdiep je in de kenmerken van zijn natuurlijke omgeving om nog meer tegemoet te komen aan de behoeften en interesses van je dier. Let goed op wat het dier prettig vindt, want ieder dier is uniek. Aan het gedrag van de dieren kun je zien of hun verblijf voldoende stimulatie en uitdaging biedt. Passieve dieren, die weinig gebruik maken van de ruimte, zijn mogelijk ziek of geven aan dat de omgeving niet voldoet of tot verveling leidt.

3.2 VOEDING

Fretten zijn strikte carnivoren en eten dus enkel vlees. Door hun korte maag-darmkanaal hebben ze behoefte aan kwalitatief hoogwaardig dierlijk voedsel, met een zo hoog mogelijk eiwit- en vetgehalte en zo weinig mogelijk plantaardige koolhydraten en vezels. Er zijn diverse commerciële frettenvoeders beschikbaar, maar frettenhouders kiezen er soms ook voor hun dier geheel of gedeeltelijk prooidieren zoals eendagskuikens en muizen te voeren. Prooidieren kunnen diepgevroren aangekocht worden in een dierenspeciaalzaak of reptielenwinkel. Met één of twee volwassen muizen per dag heeft de fret meestal genoeg. Eendagskuikens daarentegen zijn enkel bijvoeding en mag je slechts beperkt geven. Daarnaast kan je stukjes ei of hoogwaardig kittenvoer geven. Gewoon honden- en kattenvoer of melkproducten zijn echter ongeschikt! Fruit en groenten verteren ze niet en kunnen zelfs verstopping veroorzaken. Helaas hebben fretten wel een voorkeur voor suikers van groenten en fruit.

De vertering van fretten gebeurt heel snel en ze eten dan ook verschillende porties per dag. Geef een maaltijd om de vier uur en voorzie wat brokken in de voederbak voor tussendoor. Via voedselverrijking – bijvoorbeeld door het voer te verstoppen of de brokken één voor één weg te gooien - stimuleer je het jachtinstinct van de fret.

Een fret heeft dagelijks vers water nodig. Zorg daarom dat er altijd een waterfles of –bak beschikbaar is voor het dier.

3.3 VERZORGING

Dagelijks

- Voer de fret een aantal keer per dag of zorg dat er altijd voer beschikbaar is
- Ververs het drinkwater
- Schep de toiletbak een- à tweemaal per dag proper en controleer de consistentie van de mest
- Laat de fret loslopen in een veilig gemaakte ruimte
- Controleer of de dieren er gezond uitzien en zich normaal gedragen

Minstens eenmaal per week

- Was de slaapdekens en -doeken en geef proper slaapmateriaal
- Maak de hele kooi proper en was ze af met water en zeep
- Reinig de voerbak en waterfles of drinkbak
- Gooi het oude toiletgrit weg, was de toiletbak goed uit en doe er nieuw grit in

4 GEDRAG EN OMGANG MET HET DIER

Een fret slaapt erg veel, maar tijdens de wakkere uren is hij erg levendig, speels en onderzoekend, zelfs op oudere leeftijd. Ze halen grappige toeren uit en zijn daarom een geliefd huisdier. Ze zitten niet graag stil om te knuffelen, maar willen wel spelen. Fretten zijn roofdieren en jagers, en worden gebruikt voor de jacht op konijnen. Hou daarom geen prooidieren zoals konijnen of kippen in de buurt van een fret! Spelletjes die zich baseren op hun jachtinstinct, zoals achter een speeltje aan rennen, vinden ze fijn. Dit betekent ook dat ze soms de hond of kat kunnen achterna jagen of instinctief happen naar een bewegende hand of voet. Fretten zijn daarom zeker geen geschikte huisdieren voor kinderen onder de 14 jaar.

Je moet dagelijks actief bezig zijn met de fret om verveling en gedragsproblemen te voorkomen. Fretten houden soms van spelen met water. Door een positieve interactie en een stimulerende omgeving neemt het spelgedrag toe en het instinctief bijten beduidend af. Een fret is onderzoekend, en zal mogelijk letterlijk alles ondersteboven halen: als je dus van orde en rust houdt, dan is een fret mogelijk geen geschikt huisdier voor jou.

Fretten kunnen bijten, en de bijtwonden kunnen geïnfecteerd raken. Ga rustig en begripvol om met een fret om te voorkomen dat hij bijt. Als je een wilde fret moet hanteren, dan draag je het best dikke handschoenen. Fretten bijten sneller als ze jongen hebben, erg hongerig zijn of in een benarde situatie zitten. Als de fret bijt en niet meer los laat, spoel dan water over de kop of dompel het dier onder in water. Zo wordt hij gedwongen los te laten. Spoel de wond altijd grondig uit.

Een fret laat zijn emoties zien door geluid te maken, door geur te verspreiden en door zijn lichaamshouding. Fretten maken een aantal typische geluiden, zoals ‘mokken’ en ‘kekkeren’. Mokken duidt op opwinding en klinkt als een klokkend ‘mok-mok-mok’. Kekkeren duidt op paniek en angst en klinkt als een snel ‘kek-kek-kek’. Een extreem bange fret kan zijn anaalklieren leeg maken, en dit stinkt heel erg, of hij kan contact vermijden of agressief worden. Als een fret bang of boos is, dan zet hij eerst zijn haren overeind, en kan hard mokken of kekkeren en blazen, hissen en gillen. Worstelen, zijdelings wegspringen of stalken zijn typische spelgedragingen. Wanneer je deze gedragingen ziet, dan voelt het dier zich erg goed.

Twee keer per jaar verhaart de fret. Strijk dan met een zachte borstel of vochtig microvezeldoek over zijn vacht. Angorafretten, met lang haar, moet je wekelijks kammen met een kam met wijde tanden. Het is niet nodig om je fret te wassen. Als hij erg vuil is door buiten te ravotten, kan je hem even afspoelen met warm water. Droog het dier daarna wel goed af.

Fretten kunnen behoorlijk ruiken, zeker niet-gecastreerde mannelijke fretten. Door een goede hygiëne beperk je de hinder. Tips voor een propere, reukvrije omgeving zijn:

- was om de drie dagen de dekens en doeken, manden of slaapzakken en geef schone dekens en doeken
- gebruik enkel afwasbaar materiaal
- schep twee keer per dag de toiletbak uit
- laat de dieren zo snel mogelijk castreren of steriliseren

5 GEZONDHEID

5.1 VOORTPLANTING EN BIJHOREND GEDRAG

Een vrouwelijke fret noemt men een moertje en een mannelijke een ram. De vrouwelijke en mannelijke dieren zijn gemakkelijk uit elkaar te houden: de mannelijke fretten zijn een stuk groter, niet gecastreerde mannelijke dieren hebben duidelijke geslachtsdelen en ze ruiken sterk tijdens de bronstperiode.

Fretten worden gemiddeld geslachtsrijp wanneer ze zes maanden oud zijn, en zijn na een jaar volgroeid. Als in de lente de dagen langer worden, worden de vrouwelijke fretten loops. Hun vulva zwelt dan roze op en ze vermageren erg. Door de grote hoeveelheden oestrogeen (vrouwelijke hormonen) die geproduceerd worden tijdens de loopsheid, ontstaat zelfs beenmergdepressie, wat dodelijk kan aflopen. De loopsheid houdt aan tot de vrouwelijke fret gedekt is of tot in de herfst. Sterilisatie of een hormoonimplantaat is daarom noodzakelijk voor een moertje waarmee niet gefokt wordt! Wanneer je dit niet doet, kan ze sterven.

Mannelijke fretten hoeven niet gecastreerd te worden, maar dit is wel aangeraden om het sociale contact te vergemakkelijken. Ze ruiken bovendien erg sterk en zijn iets moeilijker binnen te houden. Dit is vooral het geval tijdens het paarseizoen wanneer de niet-gecastreerde ram bronstig wordt. Ook rammetjes kunnen een hormoonimplantaat krijgen als alternatief voor een castratie.

Een sterilisatie wordt bij voorkeur uitgevoerd wanneer het moertje ongeveer acht maanden oud is, meestal in januari, voordat ze loops wordt. Voor de operatie moet de fret ongeveer vier uur nuchter worden gehouden. Een hormoonimplantaat wordt meestal in november geplaatst omdat de hormonen dan in rustfase zijn. Het werkt ongeveer twee jaar. Zowel de sterilisatie als de hormoonbehandeling hebben voor- en nadelen. Overleg met je dierenarts om voor de fret het beste te kiezen. Vrouwelijke fretten kunnen na een hormoonbehandeling of loopsheid schijnzwanger geraken, ze gaan dan een nest maken en kunnen iets feller reageren. Ga bij twijfel naar de dierenarts.

Als je geen ervaring hebt met fretten, is het af te raden om te gaan kweken. Wil je dit toch doen, dan is het belangrijk na te gaan of je verantwoordelijke kopers hebt voor de jongen. Kies zeer gezonde, niet-verwante ouderdieren en fok enkel met gezonde dieren zonder gebreken. Een goede leeftijd om te gaan kweken is tussen één en vier jaar. Een paring kan enkele uren duren maar dit loopt niet altijd goed af. Het mannetje is vaak erg hardhandig.

Het vrouwelijke dier draagt ongeveer 41 dagen en werpt gemiddeld acht jongen. De jongen openen na ongeveer vier tot vijf weken de ogen.

Frettenpups mogen bij de moeder weg als ze minimum acht weken oud zijn. Beter hou je ze tot negen à tien weken in de familiegroep. Het voordeel van een lange periode in familieverband is dat de fretten leren zacht te bijten en rustig met elkaar om te gaan. Het is belangrijk dat de fret tijdens deze periode in handen genomen wordt en in een huiselijke omgeving opgroeit, zo raken ze goed gesocialiseerd. De socialisatie is belangrijk om later niet schuw te worden en om minder snel te bijten.

5.2 MEEST VOORKOMENDE GEZONDHEIDSPROBLEMEN

Fretten kunnen ingeënt worden tegen diverse ziektes, zoals hondenziekte. Op een leeftijd van negen weken moeten de pups hiertegen ingeënt worden. Na vier weken moet deze vaccinatie herhaald worden. Het is belangrijk dat hierbij het juiste vaccin gebruikt wordt, want niet alle vaccins zijn geschikt voor fretjes. Als je met een fret de grens overgaat, is een rabiësvaccinatie wettelijk verplicht. Een fret moet dus minstens 15 weken oud zijn als je ermee naar het buitenland wil gaan of als je ermee het land in wil. Als je de grens overgaat heeft een fret heeft net als de hond en kat een paspoort nodig en een identificatie met een microchip.

Een gezonde fret heeft glanzende, propere ogen en propere oren. De vacht is vol, niet droog en heeft geen kale plekken of schilfers. Fretten zijn gevoelige dieren. Raadpleeg daarom de dierenarts zodra je symptomen of afwijkend gedrag vaststelt. De eerste kenmerken die erop wijzen dat een fret zich niet goed voelt, zijn een stugge of kalende vacht, een stinkende bek, een vuile neus of diarree. Het dier kan minder helder uit de ogen kijken of afwijkend gedrag vertonen door plat op de buik liggen. Let wel: elk dier is hierin verschillend, leer daarom goed het gedrag van je fret kennen om afwijkend gedrag sneller te kunnen vaststellen.

Enkele veel voorkomende problemen zijn:

- **Griep**
  Fretten zijn vatbaar voor dezelfde griep die ook mensen velt, dit is een zoönose en dus besmettelijk voor de mens en vice versa. De symptomen zijn dezelfde als bij de mens.
  Als je fret verkouden is, of je bent zelf grieperig, vermijd dan contact. Was goed je handen en raak de fret niet aan.
- **Inwendige parasieten** bv. coccidiose
  Symptomen: Algeheel slechte conditie en soms opgeblazen buik, buikpijn, diarree.
  Raadpleeg je dierenarts voor een geschikte behandeling.
- **Uitwendige parasieten** bv. vlooien, oormijten
  Symptomen: jeuk, slechte vacht, vieze oren, schudden met de kop, veel krabben.
  Fretten zijn heel gevoelig voor oormijt. De mijten kunnen ernstige schade aanrichten (bv. middenoorontsteking), direct behandelen is daarom noodzakelijk. De dieren kunnen ook besmet worden met honden- en kattenvlooien. Zowel vlooien als oormijt kunnen worden behandeld met een spot-on behandeling. Raadpleeg hiervoor je dierenarts.
- **Heliobacter mustelae**
  Bijna alle fretten zijn drager van deze bacterie maar niet alle dieren worden ziek of vertonen symptomen. Het is vaak stress gerelateerd en veroorzaakt maagproblemen.
- **Bijnierproblemen**
  Symptomen: soms meer agressie, dikke vulva, moeilijk plassen, kaalheid, jeuk.
  Veel fretten krijgen op iets oudere leeftijd last van bijniertumoren. Een operatie of medicatie is noodzakelijk.
- **Insulinomen**
  Symptomen: staren in de ruimte, zwakte van de achterhand met omvallen, speekselen en krabben aan de bek (misselijkheid), moeilijk wakker worden, vermageren, minder actief zijn, ….

Insulinomen zijn kleine tumoren op de alvleesklier. Dit is een veel voorkomende aandoening bij fretjes. Doordat er te veel insuline vrijkomt in het bloed, krijgen deze dieren een (veel te) lage bloedsuikerspiegel.

- **Tandproblemen**
  De tanden moeten tandsteenvrij zijn en het tandvlees mooi roze. Wit tandvlees duidt op bloedarmoede en bloedend tandvlees duidt op een slecht gebit.
- **Hyperoestrogenisme of beenmergdepressie bij niet-gesteriliseerde moertjes**
  Symptomen: vermageren, geen eetlust, kaalheid, bloedingen en bleke slijmvliezen.
  De loopsheid bij fretten blijft voortduren tot er een paring plaatsvindt, om uitputting te voorkomen moet het vrouwtje gesteriliseerd worden of een hormoonbehandeling krijgen.
- **Aleutian Disease Virus (ADV)**
  Symptomen: algemene daling van de immuniteit, in een later stadium: neurologische problemen zoals verlamming.
  Dit is een parvovirus dat de nerts, fret en andere marterachtigen kan infecteren. Fretten kunnen drager zijn, maar er soms niet ziek van worden. Er is geen behandeling of vaccinatie mogelijk.
- **Hondenziekte (paramyxovirussen)**
  Symptomen: eerste tien dagen griepsymptomen: vuile ogen, neus en koorts, nadien huidontstekingen zoals harde zooltjes en jeuk, in een later stadium worden er neurologische symptomen vastgesteld.
  Hiervoor bestaat een vaccinatie en laat je de fret best jaarlijks vaccineren.
- **Coronavirus**
  Symptomen: groene, slijmerige diarree, vermageren, niet eten en braken.
  Oudere dieren zijn gevoeliger dan jonge en deze ziekte heeft mogelijk fatale gevolgen. De behandeling is louter symptomatisch en bestaat uit vocht toedienen.
- **Afwijkend gedrag**
  Symptomen: blazen en hissen, anaalklieren legen, apathie, onzindelijkheid, nerveus doen, bijten, stereotiep gedrag.
  Vaak komen deze problemen voor bij fretten die gedwongen bij elkaar zitten. Fretten hebben veel stress om samen te leven met een fret die ze niet graag hebben. Maag-darmproblemen en onzindelijkheid komen vaak door territoriale stress. Hou fretten dan beter niet samen, maar in aparte kamers.

6 AANKOOP OF ADOPTIE

Fretten zijn bijzondere huisdieren die je zowel binnen als buiten kan houden. Deze actieve en nieuwsgierige dieren willen echt alles onderzoeken, maken dan ook soms rommel en dit is iets dat je nooit kan afleren. Het is dus belangrijk te kijken of de gedragswijze van dit dier past bij jouw levensstijl. Een fret houden is relatief duur, maar kost vooral veel tijd, met name om ze dagelijks los te laten lopen.

Onderstaande vragen helpen je te bepalen of een fret een geschikt huisdier voor jou is:

- Fretten kunnen zes tot acht jaar en mogelijk tot tien jaar oud worden, kan je er zolang voor zorgen?
- Vind je een fret ook een leuk huisdier als het veel rommel maakt en een sterke geur heeft?
- Is er een dierenarts gespecialiseerd in fretten in de buurt die de jaarlijkse inentingen kan geven?
- Heb je dagelijks tijd voor de verzorging en om enkele uren toezicht te houden bij het los lopen?
- Kan iemand de fretten verzorgen wanneer je op vakantie gaat?
- Wist je dat je een vrouwelijke fret écht moet laten steriliseren of met hormonen behandelen om haar gezond te houden?
- Heb je geen andere kleine dieren in huis, zoals knaagdieren of konijnen, die een fret als prooi kan zien?
- Heb je ongeveer 60 euro per maand per fret over voor de voeding en verzorging?

Je kan fretten kopen of adopteren. Er zijn diverse verenigingen, opvangen zoals frettenasielen en fokkers van fretten. Het is aan te raden bij meerdere fokkers te gaan kijken alvorens je een dier koopt. Zo kan je direct zien wat er allemaal komt kijken bij het houden van het dier. Als je een tamme fret wilt, koop dan een goed gesocialiseerd dier dat minimum acht à tien weken bij de moeder is gebleven. Als de ouderdieren tam zijn en de jongen in huis opgroeiden, heb je een grotere kans dat die zich kunnen aanpassen aan een leven binnenshuis. Een goede fokker begint bovendien al vanaf jongs af aan met het zindelijk maken. Kijk ook of de fret ingeënt en gechipt is en of het dier al een hormoonbehandeling of castratie/sterilisatie heeft ondergaan.

Als je meerdere fretten wilt houden, wees je dan bewust van hun territoriaal gedrag en voorzie de mogelijkheid om ze apart te huisvesten. Of adopteer fretten waarvan bekend is dat ze graag samen zitten. De meeste fretten zitten liever alleen.

Bekijk de hokken en dieren goed voordat je een fret aanschaft. Kies een verkoper bij wie de dieren er gezond uitzien. Hebben de dieren speelruimte, een propere toiletbak en ruime, propere kooi? Als je de eerste keer een fret wilt houden is het bovendien aan te raden een fret uit de opvang te nemen. Om een frettenpup goed op te voeden, heb je best wel wat ervaring nodig.

Wees kritisch en durf vragen te stellen. Als koper ben je verantwoordelijk voor een goede keuze. Koop geen zwakke of zieke dieren, want zo hou je foutieve handel in stand. Let goed op of de dieren geen verwondingen of vervormingen hebben. Als je verwaarloosde dieren opmerkt, dan kan je dit melden bij Dierenwelzijn Vlaanderen via het meldpunt voor verwaarloosde en mishandelde dieren.

Voordat je de fret mee naar huis neemt, moet het verblijf in orde zijn, zodat het ingericht en klaar is voor de komst van het dier. Transporteer de fret in een kattendraagmand. Neem het liefst een deken met de geur vanuit het nest mee. Leg dit in de nieuwe kooi, zo voelt het dier zich sneller op zijn gemak. Blijf enkele uren uit de buurt zodat de fret rustig zijn nieuwe omgeving kan verkennen. De fret heeft tijd nodig om te wennen. Bijtincidenten doen zich vaak voor in de eerste twee weken na aankomst in de nieuwe thuis. Laat daarom het dier rustig de omgeving verkennen gedurende een week zodat het zeker weet dat er geen gevaar is. Begin daarna zijn vertrouwen te winnen.

7 KOSTEN

Een jonge fret kopen of adopteren kost 50 euro of meer, afhankelijk van de kweekvariant. Een gecastreerde/gesteriliseerde en ingeënte fret kost al snel 150 euro. Let dus op bij de aankoop wat er bij de prijs in zit! Gecastreerde, gevaccineerde dieren kosten meer, maar die kosten moet je als fretteneigenaar sowieso maken.

Een frettenverblijf en toebehoren, zoals toiletbak en slaapzak, heb je vanaf 200 euro. Een kattendraagmand en eventueel een tuig om aangelijnd te lopen kosten samen ongeveer 50 euro. Om buiten een ren te maken heb je ook gaas en afzetmateriaal nodig.

Vleesvoer en grit voor de toiletbak kosten ongeveer 60 euro per maand. Vergeet ook de jaarlijkse dierenartskosten voor de vaccinatie niet!

Postadres
Koning Albert II-laan 15 bus 548
1210 Brussel
vlaanderen.be/dierenwelzijn